

LESMAP

Schoolvoorstelling: 1e t.e.m. 6e leerjaar basisonderwijs

Voorwoord

Binnenkort bezoekt u met uw klas de voorstelling 'Zoé en de magische zolder'. Met dit lespakket is het de bedoeling de nieuwsgierigheid bij uw leerlingen te wekken en de beleving van de voorstelling te vergroten. U vindt er lesactiviteiten die u kan doen voor en na de voorstelling. Op onze website vindt u exclusief beeldmateriaal en foto's, ook deze handleiding kan u daar downloaden.

Mocht u naar aanleiding van de voorstelling en/of de lesmap vragen of opmerkingen hebben, dan horen wij dat graag via info@camielproducties.be

Veel plezier bij de voorbereiding en tot binnenkort!

Met vriendelijke groeten,
Sofie Degrande & Dylan Marey
<http://camielproducties.be/>

Inhoudsopgave

LES MAP.....	1
Voorwoord.....	2
Voor de voorstelling.....	4
Vorbereiding op bezoek aan muziektheater.....	4
Voorgesprek.....	5
Workshop 1 – Maak een tekening/schrijf een briefje voor Zoé.....	7
Na de voorstelling.....	8
Nagesprek.....	8
Workshop 2 – Maak jouw eigen kunstwerk à la Kandinsky.....	9
Credits.....	10

Voor de voorstelling

Vorbereiding op bezoek aan muziektheater

Tips voor een aangenaam verloop van de voorstelling:

Het is belangrijk om de ervaring van het bijwonen van een voorstelling op voorhand te kaderen, zodat de leerlingen goed weten wat van hen als publiek verwacht wordt. Daarom hieronder enkele tips:

- De voorbereiding in de klas prikkelt de nieuwsgierigheid van de leerlingen en helpt hen om de voorstelling ten volle te beleven.
- De muzikanten maken live muziek, dat wil zeggen dat ze in levende lijve musiceren voor het publiek die een grote rol speelt tijdens de hele voorstelling. Als luisteraar heb je invloed op de voorstelling, maar ook op je eigen kijkplezier en dat van je klasgenoten. Als je praat met je buurman, dan leid je de aandacht van de andere leerlingen én van de muzikanten af. Het kan dat je iets niet meteen snapt of vragen hebt, probeer je vraag dan bij te houden tot na de voorstelling. Je mag als publiek uiteraard meeleven met de voorstelling en lachen wanneer het grappig is, of verschieten, maar probeer daarna je aandacht weer op de voorstelling te richten.
- Net voor de voorstelling begint gaan de zaallichten uit en springen de spots aan op de muzikanten. Sommige kinderen kunnen hiervan schrikken en beginnen te gillen. Het moment waarop het zaallicht uitgaat is het moment om je nog even goed te installeren vooraleer de voorstelling echt van start gaat.
- Kom op tijd aan, dit is belangrijk voor de rust van de leerlingen en zo heeft iedereen nog ruim de tijd om nog naar het toilet te gaan voor de voorstelling.
- Begeleid de leerlingen zo rustig mogelijk naar hun plaatsen.
- Het is aangewezen om als leerkracht tussen de leerlingen te gaan zitten. Zo kan je de kalmte bewaren wanneer de leerlingen even afgeleid zijn.
- Last but not least...zet alle gsm's uit of op vliegtuigmodus.

Voorgesprek

Vraag even na bij de kinderen of volgende begrippen hen iets zeggen. Geef wat duiding en zo nodig enkele luistervoorbeelden:

- Muziektheater:
 - o Wie kent het verschil tussen theater en muziektheater?
 - o Is er al iemand naar een muziektheatervoorstelling geweest, zo ja, welke?
- Klassieke muziek:
 - o Wie kent dat: 'klassieke muziek'?
 - o Zou je dat leuke muziek vinden of niet?
- Enkele luistervoorbeelden:
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=Y-YwjICCLN0> (opera L'enfant et les sortilèges – M. Ravel)
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=tkVX6HaTHQQ> (opera Roméo et Juliette – C. Gounod)
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=6G1xHMeQ1Fg> (opera Le nozze di Figaro – W.A. Mozart)

Thema: verhuizen

In de voorstelling 'Zoé en de magische zolder' is het hoofdpersonage Zoé net verhuisd. Wanneer al het vertrouwde wegvalt ervaart een kind verschillende emoties zoals verdriet, boosheid en angst. Of je nu verhuist van school, dorp of land, elk kind heeft het gevoel opnieuw te moeten beginnen.

Zoé is samen met haar ouders verhuisd en is daar helemaal niet tevreden mee. De laatste tijd gedraagt ze zich opstandig en boos, terwijl ze vroeger altijd het zonnetje in huis was. Bij het uitpakken van de verhuisdozen op zolder stoot ze in al haar woede op een magische doos met een wel héél merkwaardige bewoner... Zoé wordt betoverd door de kracht van de doos en verliest haar stem. Zal ze haar stem ooit terugkrijgen en weer de oude Zoé worden?

- *Klasgesprek:*
 - Kennen jullie iemand die is verhuisd of gaat verhuizen?
 - Hoe voel je je daarbij?
 - Sommige kinderen moeten verhuizen naar een ander land, ken je zo iemand? Zou dat gemakkelijk zijn voor hen?
- *Jeugdboeken over verhuizen om eventueel te verwerken in de les:*
 - Plotter gaat verhuizen – Hilde Schuurmans
 - Een huis vol dozen – Vivian den Hollander & Dagmar Stam
 - Lies en Loes gaan verhuizen – Ludwina van Kuijk-Kroonenman

- *Fotoreeks 'Where Children Sleep' – Jams Mollison*
[Where Children Sleep — JAMES MOLLISON](#)
- Klasgesprek over fotoreeks:
 - Slapen ze alleen of moeten ze hun kamer delen?
 - Hebben ze allemaal een bed?
 - Wat dient nog als bed?
 - Heeft elk kind speelgoed of knuffels?
 - Welke spullen zie je die je zelf ook hebt?
 - Welke dingen heb jij helemaal niet op je kamer?
 - Zie je dingen die kunnen wijzen op familie, broers of zussen, mama of papa?
 - Is het belangrijk om die ook dicht bij jou te hebben?

 - Is er al iemand van jullie verhuisd?
 - Ben je dan ver verhuisd?
 - Was dat een leuke ervaring?
 - Waarom vond je het wel leuk, waarom niet?
 - Was je nieuwe huis meteen ook een thuis?
 - Voelde je je daar meteen thuis?
 - Had je het gevoel dat je weg van thuis verhuisde, of net naar een thuis?
 - Is er een verschil tussen moeten verhuizen en willen verhuizen?
 - Migratie is ook verhuizen, maar dan veel verder, uit een ander land.
 - Hoe zou het bij Zoé zijn? Zou ze ver verhuisd zijn? Voelde ze haar meteen thuis? Waarom niet?

Workshop 1 – Maak een tekening/schrijf een briefje voor Zoé

L1 en L2:

Leg vooraleer deze workshop te starten uit dat het personage Zoé verhuist en ze naar een andere school gaat. Ze zal haar klasgenoten missen.

De leerlingen krijgen de opdracht om zich in te leven in de klasgenoten van Zoé en een tekening voor haar te maken als afscheidscadeautje.

Verzamel de tekeningen en laat ieder kind zijn/haar tekening uitleggen aan de rest van de klas. bv.: waarom tekende je een bal? Waarom gebruikte je het kleur zwart? Waarom teken je twee meisjes? Probeer zo te achterhalen waarom ze bepaalde dingen tekenden en hoe ver hun fantasie omgezet werd in de tekening.

Verzamel alle tekeningen en geef ze voor de start van de voorstelling af aan de verantwoordelijke van het cultuurcentrum. Zij zal de tekeningen doorgeven aan de artiesten, die ze op hun beurt zullen verwerken in de voorstelling. Voor de kinderen een moment om naar uit te kijken of juist een leuke verrassing!

L3, L4, L5 en L6

Deze workshop verloopt zoals hierboven beschreven, maar i.p.v. de tekening schrijven de leerlingen een briefje naar Zoé.

Na de voorstelling

Nagesprek

Spontane reacties

Laat de kinderen in de eerste plaats spontaan hun ideeën en gevoelens uiten, gebruik daarvoor vragen zoals:

- Wat is je bijgebleven van de voorstelling? Wie kan het in een paar zinnen navertellen?
- Wat vond je van de muziek? Heb je dit al eerder gehoord? Welk stuk is je bijgebleven?
- Wat heb je beleefd in de voorstelling? Heb je bepaalde gevoelens ervaren, hoe komt dit?

Gerichte vragen

Stel daarna vragen die de kinderen aanknopingspunten geven om de voorstelling diepgaander te begrijpen, zoals:

- Waarom is Zoé ongelukkig en boos?
- Waarom wil ze niet verhuizen?
- Wat is de Boîte à magique? De magische doos, en wie woont er daar? Wat gebeurt er als Zoé in die doos wil kijken?
- Welke taal spreekt de bewoner van de doos en wat is zijn naam en hobby?
- Hoe kan Zoé haar stem terug krijgen? Welke opdrachten moet ze doen?
- Wie komt er bij de 1e opdracht tevoorschijn en wie bij de 2e?
- Waarom is de mama van Zoé verdrietig?
- Heeft Zoé hier iets mee te maken? Is het haar schuld dat haar mama verdrietig is?
- Heeft Zoé die belangrijke brief in de postbus gestoken?
- Krijgt ze haar stem terug?
- Op wie is Zoé verliefd, is die jongen ook verliefd op haar?

Workshop 2 – Maak jouw eigen kunstwerk à la Kandinsky

Introductie:

Marcel Bretelle is een grote fan van de Russische schilder Wassily Kandinsky. Weten jullie nog dat Marcel zich liet inspireren door de muziek van 'la pianiste' voor zijn kunstwerk voor 'la Diva'? Er klonk ook triestige muziek wanneer Zoé een donker schilderij maakte omdat ze zich radeloos en verdrietig voelde? In de voorstelling stonden klank en kleur in relatie tot elkaar.

Kandinsky haalde veel inspiratie uit muziek. Hij zag overeenkomsten tussen de schilderkunstige beeldelementen als lijnen, kleuren en vormen en muzikale elementen als ritme, klanken en akkoorden. Dit komt tot uitdrukking in de titels van veel van zijn schilderijen. Hij noemt ze 'improvisatie' of 'compositie'.

De leerlingen maken kennis met de schilder Kandinsky. A.d.h.v. de site: Play a Kandinsky — Google Arts & Culture <https://artsandculture.google.com/experiment/sgF5ivv105ukhA> . Welke vormen en kleuren gebruikte Kandinsky? Aan wat doet het jou denken? Om te weten welke klanken Kandinsky bij deze vormen en kleuren in zijn hoofd had kunnen we klikken! We kunnen het nu ook zelf proberen: <https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/>

Deel 1 'Tekenen je geluid':

Voor dit deel van de workshop is het aangeraden om zich te verplaatsen buiten het klaslokaal. Dit kan bijvoorbeeld doorgaan op een speelweide.

De leerlingen krijgen de opdracht om vier geluiden om te zetten naar een tekening. Met deze tekeningen werken we verder in deel 2 van de workshop.

- 1) De leerlingen krijgen eventjes tijd om in stilte te luisteren naar de omgevingsgeluiden, met ogen dicht op de grond zittend
- 2) Daarna gaan ze naar de plekken waar ze geluid hoorden en tekenen ze op een Post-It de klank die ze horen en plakken die op de plek waar ze het geluid hoorden. Ze moeten het geluid kunnen reproduceren met de stem of lichaam.
- 3) De groep komt weer samen, elke leerling toont zijn/haar Post-It's en reproduceert het geluid en vertelt wat hij /zij hoorde
- 4) De leerlingen leren de geluiden aan aan de andere leerlingen
- 5) Grafische partituur maken: Post It's in patroon leggen en samen partituur zingen en spelen

Deel 2 'Schilderij à la Kandinsky:

- 1) De vier tekeningen per leerling worden uitgeknipt
- 2) De leerling schikt de vier vormen op een groot blad wit papier en legt die onder het blad.
- 3) Rubbing: de leerling tekent met wasco's over de vormen en denkt na over welke kleur bij welke vorm past.
- 4) Wanneer het schilderij af is laten we het tot leven komen met muziek. De leerlingen verklanken de verschillende vormen, alle leerlingen zingen/spelen alle klanken mee.

Credits

Productie: Sofie Degrande & Dylan Marey

Regie: Sofie Degrande

Cast: Dylan Marey (poppenspel), Sofie Degrande (zang en spel), Lore Custers (piano)